

tweemaal per week verscheen en waarin ik dus ook tweemaal per week mijn artikelen kon plaatsen, om te zetten in een dagblad. Met kunst- en vliegwerk was het mogelijk gebleken dit dagblad in de plaats te doen komen van een Amsterdams syndicalistisch Volksdagblad, dat voor de syndicalisten een te zware last was geworden. Voor mij, als mede-hoofdredacteur van dit dagblad – dat tussen haakjes zijn redactie niet eens kon betalen, zodat alleen het arbeiderspersoneel loon ontving, als het mogelijk was tenminste – bracht dit natuurlijk een verdubbeling mee van arbeid. Ik schreef nu zowat iedere dag.

Het jaar 1917, zoals ik al zeide iets als een keertij voor onze partij, werd het, zoals u weet, ook door het uitbreken van de Russische Revolutie – de tweede – in het voorjaar. En wanneer men zich herinnert, welke verwachtingen wij marxisten, sinds de eerste revolutie in 1905 aan het Russische gebeuren vastknoopten, hoef ik nauwelijks te zeggen, met welk een vreugde en hoop wij dat gebeuren begroetten. In sterke mate reeds bij het begin: de val van het Tsarisme, maar nog sterker natuurlijk naarmate in de loop van de zomer de revolutie feller vormen aannam en in oktober-november onze nauwere geestverwanten, de zogen. Maximalisten, zich van de macht meester maakten. Dit alles kwam ons voor als het begin der Europese revolutie, waar heel ons streven sinds jaren op gericht was. En het enige obstakel daartegen scheen nog altijd het Duitse militarisme en de Pruisische jonkerstaat, die als een „bronzen rots” overeind scheen te blijven. Ik verloor dat ook nooit uit het oog en mijn artikelen in De Tribune bleven dat steeds op de voorgrond stellen.

Zo brak het laatste oorlogsjaar aan, dat, zoals u ook weet, hier te lande reeds iets als hongersnood bracht, ten minste zo grote schaarste van allerlei levensmiddelen, dat men reeds lang tot distributie en noodvoedsel-verschaffing was overgegaan. U begrijpt met welk een felheid wij – en ik mag wel zeggen ik niet 't minst – daartegen te keer gingen, daar wij de schuld voor de situatie geheel op de schouders van de regering Cort van der Linden en vooral van de gehate minister van Landbouw Posthuma konden laden en wij daarin versterkt werden door mededelingen uit handelskringen, o.a. van een bekende Amsterdamse makelaar in granen Gerhard Polak.

Dit jaar bracht ons en mij ook een nieuwe verkiezings-cam-